

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

Biuro Zgodności

ul. Niecała 2, 00-098 Warszawa, tel. 22 325 79 00, faks 22 325 79 02
adres do korespondencji: Aleje Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa
Sekretariat.BZ@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

Warszawa, 29 marca 2023 r.

Sprawozdanie z działalności Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej za rok 2022

Podstawa prawna

§ 4 pkt 16 Zarządzenia nr 864/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 22 maja 2019 r. *w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej (z późn. zm.)*.

System antykorupcyjny Urzędu m.st. Warszawy

W Urzędzie m.st. Warszawy od 2019 r. prowadzona jest kompleksowa polityka antykorupcyjna, której celem jest przeciwdziałanie nadużyciom, w tym korupcji. Stworzony i doskonalony system antykorupcyjny propaguje zasady etycznego postępowania, zapobiega nadużyciom, w tym korupcji oraz sprzyja ich ujawnianiu. Podstawowymi regulacjami tworzącymi system są: Zarządzenie nr 861/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z 22 maja 2019 r. *w sprawie wprowadzenia Polityki antykorupcyjnej m.st. Warszawy*; Zarządzenie nr 862/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z 22 maja 2019 r. *zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia w Urzędzie m.st. Warszawy Kodeksu Etyki pracowników Urzędu m.st. Warszawy*; Zarządzenie nr 863/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z 22 maja 2019 r. *w sprawie wprowadzenia w Urzędzie m.st. Warszawy Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie m.st. Warszawy*; Zarządzenie nr 828/2015 z późn. zm. Prezydenta m.st. Warszawy z 10 czerwca 2015 r. *w sprawie systemu zarządzania ryzykiem w m.st. Warszawie*; Zarządzenie nr 181/2021 Prezydenta m.st. Warszawy z 11 lutego 2021 r. *zmieniające Zarządzenie nr 864/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej*; Zarządzenie nr 94/2020 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 30 stycznia 2020 r. *w sprawie nadania wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Biura Zgodności Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy*.

Kierownictwo Urzędu m.st. Warszawy przy wsparciu pełnomocnika ds. etyki i polityki antykorupcyjnej m.in.: ustanawia i promuje najwyższy poziom zaangażowania organizacji w zakresie zapobiegania wszelkim formom nadużyć, w tym korupcji; wprowadza rozwiązania zapobiegające nadużyciom, w tym korupcji oraz zapewnia środki organizacyjne, kadrowe i techniczne umożliwiające ich przestrzeganie; sprawuje adekwatny nadzór nad skutecznością wdrożonego systemu przeciwdziałania nadużyciom.

Dyrektorzy biur Urzędu m.st. Warszawy, burmistrzowie dzielnic m.st. Warszawy (wspierani przez koordynatorów ds. etyki i polityki antykorupcyjnej w urzędach dzielnic) oraz kierownicy jednostek

m.st. Warszawy aktywnie przeciwdziałają nadużyciom, w tym korupcji poprzez wdrożenie i realizację procedur oraz podejmowanie działań prewencyjnych i korygujących.

Dodatkowo, Biuro Zgodności m.in.: koordynuje procesy zarządzania ryzykiem w m.st. Warszawie; doskonali proces przeciwdziałania naruszeniom prawa oraz nadużyciom, w tym korupcji w m.st. Warszawie; zapewnia kanał komunikacji do zgłaszania informacji o nieprawidłowościach i nadużyciach oraz naruszeniach prawa; doskonali i nadzoruje realizację *Polityki antykorupcyjnej m.st. Warszawy*; koordynuje działania w zakresie funkcjonowania *Kodeksu etyki pracowników Urzędu* i nadzór nad realizacją *Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji*; wykonuje zadania związane ze zbieraniem i rejestracją oświadczeń majątkowych; współpracuje z organami państwowymi w przypadku podejrzenia nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych m.st. Warszawy. W Biurze Zgodności działają Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej i Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. ryzyka, podlegli bezpośrednio Prezydentowi.

Pracownicy Urzędu m.st. Warszawy mogą zgłaszać wszelkie przypadki nadużyć zgodnie z *Procedurą reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie m.st. Warszawy*. Natomiast pracownicy jednostek m.st. Warszawy zgłaszają swoje uzasadnione podejrzenia zgodnie z procedurą opracowaną i wprowadzoną przez kierownika danej jednostki m.st. Warszawy.

Miasto Stołeczne Warszawa konsekwentnie, transparentnie stosuje politykę braku tolerancji wobec nadużyć, w tym korupcji

W okresie sprawozdawczym działania w ramach polityki antykorupcyjnej obejmowały bezpośrednio lub pośrednio:

- 41 biur,
- 18 urzędów dzielnic,
- 1 012 jednostek m.st. Warszawy rozumianych jako jednostki organizacyjne m.st. Warszawy oraz jednostki sektora finansów publicznych nadzorowanych przez Prezydenta m.st. Warszawy, posiadające osobowość prawną i działające w oparciu o odrębne przepisy.

W 2022 r. biura oraz urzędy dzielnic uczestniczyły w uzgodnieniach (z możliwością przekazywania uwag) dotyczących *Polityki antykorupcyjnej*, *Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie m.st. Warszawy* oraz przyszłego *Regulaminu zgłoszeń wewnętrznych*, który wprowadzony zostanie z momencie obowiązywania ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa.

W urzędach dzielnic na bieżąco dostosowywano kadrę pracowniczą pełniącą funkcję koordynatorów ds. etyki i polityki antykorupcyjnej w urzędach dzielnic. Biuro Zgodności prowadziło dodatkowe szkolenia dla tej grupy pracowników.

Działania szkoleniowe i konsultacje

W ramach działań profilaktycznych i szkoleniowych podejmowanych w celu eliminowania luk kompetencyjnych pracowników, zrealizowano szereg spotkań podnoszących świadomość prawną z zakresu etyki zawodowej i polityki antykorupcyjnej. Obowiązkowymi szkoleniami antykorupcyjnymi objęto:

- 1029 osób w ramach adaptacji nowozatrudnionych pracowników,
- 370 osób w ramach służby przygotowawczej,
- 98 osób w ramach adaptacji kadry kierowniczej (zapewniono materiały do samokształcenia).

W urzędzie kontynuowano przygotowania merytoryczne do wdrożenia dyrektywy o sygnalistach. W oczekiwaniu na jej wdrożenie (nadal brak transpozycji do prawa krajowego) prowadzono konsultacje dotyczące stosowania procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji oraz warunków optymalnego wprowadzenia wymogów dyrektywy do regulacji antykorupcyjnych Urzędu:

- 4 spotkania z dzielnicowymi koordynatorami ds. etyki i polityki antykorupcyjnej,
- 2 spotkania z kierownictwem biur merytorycznych,
- 12 spotkań z zarządami dzielnic.

Jednostkom organizacyjnym Urzędu zapewniono stały dostęp do opracowanych w Biurze Zgodności projektów regulacji wewnętrznych przewidzianych w projekcie ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa.

W 2022 r. na portalu wewnętrznym Urzędu m.st. Warszawy *PortUM* utrzymywano zakładkę *Etyka i polityka antykorupcyjna FAQ – często zadawane pytania*. Również za pomocą portalu *PortUM* oraz *Newslettera Urzędu m.st. Warszawy* prowadzono akcje informacyjne przypominające o zasadach polityki prezentowej, wynikających z nich zakazach i obowiązkach zgłaszania do *Rejestru korzyści*.

Pełnomocnik ds. etyki i polityki antykorupcyjnej udzielił pracownikom 8 indywidualnych konsultacji (z zakresu *Kodeksu etyki pracowników Urzędu m.st. Warszawy* oraz *Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji*).

Rejestr korzyści i konfliktów interesów

Kodeks Etyki pracowników Urzędu m.st. Warszawy zakazuje przyjmowania korzyści (m.in.: upominków, świadczeń, dowodów wdzięczności) od wszelkich klientów i interesariuszy, tj. od osób i podmiotów, których sprawy w Urzędzie m.st. Warszawy są obsługiwane, którym przekazywane są środki finansowe, i których działalność kontroluje lub reguluje Urząd m.st. Warszawy. Dopuszcza się przyjęcie: okazjonalnie kwiatów lub produktów spożywczych o krótkim terminie przydatności, o wartości nieprzekraczającej 100 zł; materiałów promocyjnych lub informacyjnych przekazywanych przez klientów lub otrzymywanych wraz z materiałami szkoleniowymi; prezentów otrzymanych w związku z uczestnictwem w oficjalnych służbowych spotkaniach z przedstawicielami innych podmiotów (w szczególności przedstawicielami samorządów i innych instytucji krajowych i zagranicznych). Fakt otrzymania korzyści o wartości przekraczającej 100 zł odnotowuje się w *Rejestrze korzyści* na podstawie *Deklaracji korzyści*. W 2022 r. zarejestrowano 9 oświadczeń dotyczących otrzymania upominków.

Pracownik Urzędu jest zobowiązany do bieżącej oceny możliwości zaistnienia konfliktu interesów – jeżeli uzna, że może on zaistnieć zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym bezpośredniego przełożonego. W okresie sprawozdawczym ujawniono 1 konflikt interesów, który zakończył się wyłączeniem pracownika z prowadzenia sprawy.

Kanał zgłoszeń wewnętrznych i działania następcze

Pracownicy Urzędu, klienci, tj. mieszkańcy Warszawy, kontrahenci, osoby/podmioty współpracujące z Urzędem m.st. Warszawy, mogą zgłaszać naruszenia prawa (nadużycia, w tym podejrzenia korupcji pracowników Urzędu m.st. Warszawy lub jednostek m.st. Warszawy), przez *Bezpieczną Linie*:

- elektronicznie na adres email: uczciwyurząd@um.warszawa.pl,
- pisemnie na adres korespondencyjny: Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej,
- telefonicznie do pełnomocnika,
- na wniosek zgłaszającego złożony za pośrednictwem ww. kanałów, poprzez bezpośrednie spotkanie z pełnomocnikiem w ustalonym terminie.

Kanał zgłoszeń wewnętrznych zapewnia możliwości dokonywania zgłoszeń zgodnie ze standardami *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii*.

W 2022 r. wpłynęło 39 zgłoszeń podejrzeń nadużyć i nieprawidłowości, które poddano weryfikacji. Zgłoszenia dotyczyły funkcjonowania:

- biur Urzędu – 11,
- urzędów dzielnic – 21,
- jednostek Urzędu – 7.

Poza kanałem zgłoszeń wewnętrznych, zgodnie z dyspozycją artykułu 304 § 2. *Kodeksu postępowania karnego*, urzędnicy zgłosili 6 przypadków podejrzeń popełnienia przestępstwa, w tym prób wręczenia korzyści w zamian za określone działania. We wszystkich tych zdarzeniach zrealizowano wymagane procedury reagowania na przestępstwo w Urzędzie i jego jednostkach. Złożone zostały zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. W 3 przypadkach odmówiono wszczęcia śledztwa, 2 postępowania są w trakcie prowadzenia, a w 1 sprawie zapadł nieprawomocny wyrok skazujący.

W 2022 r., w następstwie przeprowadzonych postępowań wyjaśniających:

- pełnomocnik rekomendował Prezydentowi m.st. Warszawy przeprowadzenie 1 audytu wewnętrznego - zrealizowany przez Biuro Audytu Wewnętrznego,
- Biuro Zgodności zainicjowało 1 kontrolę wewnętrzną - zrealizowaną przez Biuro Kontroli.

Dodatkowo, zgłoszono 2 tematy kontroli, które zostały uwzględnione w *Planie kontroli wewnętrznej m.st. Warszawy na rok 2023 r.*

Efektywność systemu antykorupcyjnego

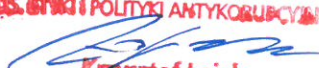
Polityka antykorupcyjna m.st. Warszawy, Kodeks etyki pracowników Urzędu m.st. Warszawy oraz Procedura reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji wyznaczają standardy postępowania odpowiadające wymogom Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

W Urzędzie realizowane są działania na rzecz etyki zawodowej mające na celu zapobieganie ryzyku występowania korupcji. Stosowane są środki doradcze, monitorowanie i zapewnienie zgodności. Odpowiedniemu kształtowaniu kultury antykorupcyjnej w Urzędzie sprzyjają uregulowania zgodne z antykorupcyjnymi standardami Unii Europejskiej dotyczące kwestii: polityki prezentowej oraz postępowania w warunkach konfliktu interesów; mechanizmów promowania i podnoszenia świadomości w zakresie uczciwości; specjalnej funkcji poufnego doradztwa w celu zapewnienia kierownictwu Urzędu, jaki i pracownikom, porad w zakresie uczciwości, konfliktów interesów i zapobiegania korupcji. Efektywnemu rozpoznawaniu ryzyk korupcyjnych oraz planowaniu działań profilaktycznych sprzyja monitorowanie oraz analizowanie zgłoszeń i informacji przez Biuro Zgodności, Biuro Audytu Wewnętrznego oraz Biuro Kontroli.

W 2022 r. Biuro Zgodności wraz z pełnomocnikiem kontynuowali współpracę z Unią Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza angażując się w prace środowiska samorządowego nad projektem ustawy wdrażającej dyrektywę w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa.

W kolejnym roku, działania antykorupcyjne skoncentrowane będą na zwiększeniu liczby szkoleń i konsultacji dla biur, dzielnic i jednostek organizacyjnych Urzędu. Należy przypuszczać, że w 2023 r. wdrożona zostanie dyrektywa w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa, a co za tym idzie, wymagane będzie dodatkowe przeszkolenie pracowników z zakresu funkcjonowania wewnętrznego kanału zgłoszeń i prowadzenia działań następczych. Zaktualizowane zostaną zakresy obowiązkowych szkoleń oraz materiały szkoleniowe wykorzystywane do adaptacji nowozatrudnionych pracowników, kadry kierowniczej oraz w trakcie służby przygotowawczej.

Kontynuowane będą działania szkoleniowe dla dzielnicowych koordynatorów ds. etyki i polityki antykorupcyjnej oraz spotkania konsultacyjne z zarządami dzielnic służące ocenie efektywności działań antykorupcyjnych oraz doskonaleniu funkcjonowania kanałów zgłoszeń wewnętrznych w nadzorowanych przez nich jednostkach.

**PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA
M.ST. WARSZAWY
DS. ETYKI I POLITYKI ANTYKORUPCYJNEJ**

Krzysztof Łojek

